

[V. Knudsen.]

ningsfulde, men ikke særlig lettilgængelige lovforslag.

De problemer, der nu finder deres løsning ved det på grundlag af kommissionsbetænkningen udfærdigede lovforslag om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje, er problemer, der gennem mange år har trængt til at blive løst. Kommissionens alsidige sammensætning og på dette område særdeles sagkyndige medlemmer er en borgen for, at det opnåede resultat er det bedst mulige, når fornødent hensyn til alle sider skulle tages.

Det må vel siges, at den bestemmelse om bortforpagtning i 8-årige perioder, der hjemledes ret til ifølge fæsteafløsningsloven af 1919, i mange tilfælde ikke vedblivende kunne virke tilfredsstillende, hverken for ejer eller bruger: for ejeren, fordi betingelserne med den udvikling, der er sket, ikke er gunstige, og for brugerens vedkommende, fordi det måtte være i høj grad at foretrække at blive ejer, selvom han havde relativ sikkerhed mod opsigelse af forpagtningen. Der er ved lovforslaget skabt mulighed for overgang til selveje med de fordele og den sikkerhed, dette betyder for brugeren.

Forslaget om brug af visse ejendomme og boliger på landet omfatter, såvidt jeg forstår, resten af de små ejendomme, som ikke søges afløst, og hvor brugsforholdet kan løbe fra 8 år, legehuse, som ikke omfattes af det før omtalte lovforslag.

Det tredje lovforslag om tillæg til lov om landbrugsejendomme må anses for en teknisk nødvendighed affødt af de to foregående lovforslag.

Mit parti vil stemme for vedtagelsen af de forelagte lovforslag i dette høje ting.

Oluf Johansen: Jeg vil gerne udtale min glæde over, at man igen er nået til vejs ende med en ny del af jordlovgivningen. Den omfatter ikke så mange, men også få har krav på rigsdagens bevågenhed. Jeg er personlig tilfreds, fordi jeg gennem mange år i jorddebatter har ført dette spørgsmål frem, både i forbindelse med den almindelige jordudstykningspolitik og særlig, når man behandlede legehusemændenes forhold. Mit synspunkt har været præget af den tanke, at det var rigtigt at give dem en rimelig beskyttelse som lejere, men at det var mere værd for dem, at de fik lejlighed til at købe brugene og blive ejere og selv få dem suppleret op senere hen. Mit parti tog disse spørgsmål op, og under folketingsdebatter rejstes spørgsmålet om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af sagen. Dermed var dette

problem nået frem til en realitetsbetonet behandling.

Ved det foreliggende lovforslag gives der dem, der har legehuse, som har været udlejet som sådanne før 1927, og dem, der siden med legehusekommissionens bistand og godkendelse har opnået samme besiddelsesform, adgang til at blive ejere. Der er jo her tale om en nærmere bestemt begrænsning, en begrænsning, som vi har stået overfor i den tidligere lovgivning. Jeg står usikkert overfor denne begrænsning, idet formentlig størsteparten af de egentlige legehuse falder ind under denne bestemmelse. Men tallet har været meget stærkt varierende. Jeg erindrer om, at vi for nogle år siden fra landbrugsministeriet fik opgivet, at der var over 9000 ialt, medens man nu er nede på relativt små tal. Men jeg ved, at der findes mange af den slags huse, der er givet i brug på en sådan måde, at der kan være tvivl om, hvorvidt de er legehuse eller tjenestehuse. Men hvis sådanne huse har været legehuse før 1927, men senere er kommet ind under et løsere besiddelsesforhold, er de så fri for behæftelsen fra før 1927? Falder de ind under de nye bestemmelser eller ikke? Der findes afgjort huse, om hvilke det vil være svært at afgøre, om det er legehuse eller tjenestehuse. Et sådant brugsforhold er vel ulovligt, ligegyldigt udfra hvilken af de to brugsformer det vil blive vurderet.

Nu bliver lovforslaget vedtaget, og mit håb skal være, at loven medfører så få skuffelser som muligt. Den besiddelsesform, man her vil ophæve, hører fortiden til, den har overlevet sig selv. Afgiften, forpagtningssummen, var vel ikke urimelig, men den omstændighed, at ejerne ikke havde særlig interesse i at holde husene vedlige og brugerne ikke havde råd til eller kreditmulighed for at bekoste større forbedringer og dertil ikke sikkerhed for, at sådanne udgifter ved fratræden kom dem selv og deres familie tilgode, har bevirket, at denne form for landbrug fik et meget uheldigt stempel. Det er en bestemt type i det danske landbrug, nogle små brug ved skovbryn og ved herregårdenes udmarker, huse, der ser ud til at være deres 150 år gamle. Trods de fremskridt, der i den forløbne tid er sket indenfor dansk landbrug, er de ikke undergået nogen udvikling; de var lukket ude fra alle muligheder for fremskridt og udvikling.

Gennem denne lovgivning gives der gods-ejerne visse forrettigheder med det formål at fremme interessen for at afstå jord, og hvis godsejerne vil være fri for at afstå den, gives der til gengæld brugerne visse rettigheder, der stiller dem bedre; dette vil for-